

Słupy

Wieś szlachecka, parafia własna. Po roku 1772 wieś leżała w granicach zaboru pruskiego.

W początkach XVII w. wieś należała do Rozdrażewskich, herbu Doliwa, którzy posiadali także pobliskie Królikowo, Smarzykowo (działy). W 1612 r. Jan Rozdrażewski za sumę 40000 zł sprzedał tę posiadłość swemu synowi Janowi (bez Królikowa lecz z Cieszkowem). W roku 1654 jako właścicielka występuje Agnieszka z Rogoźna, wdowa po Janie Rozdrażewskim. Ta rodzina w Słupach została potwierdzona jeszcze w 1663 r. Od 1709 r. jako właściciele pojawiają się już Grabscy. Ludwik z Grabu Grabski, syn Pawła, właściciel miasteczka Rynarzewa, wspomniane dobra dziedziczył – oprócz Smarzykowa – w 1741 r. Po nim majątność przejął Józef Grabski [Teki Dworzaczka].

Inwentarze: 1600 r. – ks. grodz. Kcynia d. Inscr. Rel. 123, k. 565-565v; **1713 r.** – ks. grodz. Nakło d. Rel. 99a, k. 101-102v; **1759 r.** – ks. grodz. Nakło d. Rel. 133, k. 153-171;

[1577] Pobór z 2 śladów i od 7 zagrodników [Pawiński, s. 188].

[1579] Podatki płacono z 2 śladów i od 13 zagrodników i komorników [Pawiński, s. 188].

[1618] Wieś zwolniona z obciążeń fiskalnych [Parczewski, s. 256].

[1655] Były tu 2 łany osiadłe należące do Elżbiety Rozdrażewskiej [Teki Dworzaczka].

[ok. 1710] Wieś miała 2 i pół dymów [Bibl. Kórnicka PAN, rękopis BK 360, k. 78v].

Słupy [parafia]

Parafia rzymsko-katolicka w dawnej archidiecezji gnieźnieńskiej, archidiakonacie gnieźnieńskim i dekanacie Łekno. Do parafii należały: Chraplewo, Ciężkowo (dawniej *Ciszkowo*), Dąbrowa [recte: Dąbrówka Słupska], Kowalew, Królikowo, *Piardowo*, Słupy, Smarzykowo, Wąsosze. Prawa patronatu przysługiwały właścicielom Słupów.

Parafia wzmiankowana w 1399 r. Opisano ją w *liber beneficiorum* Jana Łaskiego z początków XVI w. Wielokrotnie wizytowana [Librowski S., *Repertorium*, passim]. Akta wizytacji zachowane w archiwach kościelnych w Gnieźnie i Włocławku.

Polonia Maior – fontes

Do uposażenia należała wieś Gąbin (parafia Chomętowo) darowana w 1399 r. przez Wojciecha z Wszeradowa, kasztelana kamieńskiego, Mikołaja ze Słupów i Macieja z Wszeradowa oraz potwierdzona w 1453 r. [KDW III, nr 2008]

Źródła: LBG I, s. 133-136;

[pleban]

przed 1400 r. – Marcin, KDW III, nr 2008 – wymieniony jako olim pleban w Słupach;

1433 r. – Wszemir, LBG I, s. 135;

1453 r. – Mikołaj, LBG I, s. 135;

1457 r. – Mikołaj, LBG I, s. 134;

ok. 1511 r. – Jan z Pobiedzisk, LBG I, s. 133;

1700 r. – Józef Gawroński, Teki Dworzaczka;

1730 r. – Jan Prabuski, LBG I, s. 133;